

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Egerszegi Zoltán pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bajnai Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.603/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.340/2010/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.340/2010/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A teljes mértékben pernyertes felperes felülvizsgálati költségét az alperes viseli. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 96.970 (kilencvenhatezer-kilencszázhetven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes 2008. szeptember 16-ától állt az alperes alkalmazásában, munkavégzésének helye az E. Kft. volt. A foglalkoztatása munkaerő-kölcsönzés keretében történt kézi operátor munkakörben. Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2009. április 16-án kelt rendes felmondásával szüntette meg. Ennek indokolása szerint „Tekintettel arra, hogy a munkáltató munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó cég, így eredményes és gazdaságos működése a megrendelők által támasztott munkaerőigényekhez igazodik, attól jelentős mértékben függ. Az Ön kölcsönbevevőjénél az E.M. Kft-nél további kölcsönzését nem tudják fenntartani, ezért a munkáltatói jogkör gyakorlójaként munkaviszonyát felmondom.” A felmondás tartalmazta azt is, hogy a felperes képzettségének, végzettségének megfelelő másik munkakört - 30 napon belül - az alperes nem tud felajánlani a részére. A felperes a keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. A Pécsi Munkaügyi Bíróság 3.M.603/2009/9. számú ítéletével kötelezte az alperest 53.451 forint felmentési időre járó átlagkereset megfizetésére. Kimondta, hogy a felperes jogviszonya az alperesnél 2009. május 15. napján szűnt meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és a felperest 40.000 forint perköltség, valamint 76.970 forint le nem rótt eljárási illeték megtérítésére kötelezte. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a világos indokolás követelményeit kimeríti az az intézkedés, amely megjelöli azt a tényt, körülményt, amelyre a munkáltató a döntését alapítja. Az alperes ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a felmondás tartalmazta azt a meghatározást, amely szerint a megrendelők által támasztott munkaerőigényekhez igazodik a kölcsönbeadó, mint munkáltató foglalkoztatási lehetősége. E körben a bíróság elfogadta azon alperesi álláspontot, amely szerint a felmondás összefoglalóan tartalmazta azon indokot,

amely okszerűen vezetett a felperes jogviszonyának megszüntetéséhez. Ebből következően a munkáltatói intézkedés jogellenessége nem volt megállapítható. A felperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.340/2010/7. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, amely 2010. április 8. napján szűnik meg. Kötelezte az alperest 783.642 forint elmaradt munkabér és 213.804 forint két havi átlagkeresetnek megfelelő összeg megfizetésére. A keresetet ezen felüli részében elutasította. Mellőzte a felperes perköltségben és le nem rótt eljárás illetékben marasztalását, és a felperes 93 %-os pernyertessége szerint kötelezte az alperest, illetve az államot a perköltség megfizetésére. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felmondás jogszerű vagy jogellenes voltának megítélése során abból kell kiindulni, hogy az alperes bizonyítani tudta-e, miszerint az Mt. 193/J. § (3) bekezdés d) pontjára alapított felmondása megfelelt a világosság követelményének, indokolása valós, illetve okszerű az Mt. 193/J. § (2) bekezdése szerint, figyelemmel az MK. 95. számú állásfoglalásra. Ebben a körben nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel. Az alperes a perben jelölte meg először azt a felmondási okot, hogy az alperes megrendeléseit, és többek között a felperes alkalmazását biztosító E.M. Kft. 2009. első négy hónapjában több mint ezer személy foglalkoztatását szüntette meg. A gazdasági válság tömeges létszámleépítést eredményező hatását újságcikkekkel támasztotta alá. Ebből azonban nem következik okszerűen az, hogy az alperesnek a felperes munkaviszonyát meg kellett szüntetnie felmondással az Mt. 193/J. § (3) bekezdés d) pontja alapján, mert nincs arra közvetlen peradat, hogy az E.-nél végrehajtott nagyarányú létszámcsökkentés érintette-e, s ha igen, milyen módon a felperes munkahelyét, illetve a munkakörét. E vonatkozásban kizárólag a felperesnek az a személyes előadása állt rendelkezésre, amely szerint 2009. áprilisát megelőzően - bár a kézi sorról több embert elküldtek - azonban onnan, ahol ő dolgozott nem, csak átirányítottak többeket, ami nem azonos a felmondással. A felmondás világos és kifejezetten megjelölt okot nem tartalmaz, abból az indokból pedig, amit az alperes első ízben a perben adott meg, nem lehet közvetlenül következtetni arra, hogy a felperes munkájára miért nincs szükség az alperesnél. Nem bizonyított, hogy az alperes egyik megrendelőjének, az E.M. Kft.-nek a piaci magatartása miatt nem volt más lehetőség, mint a felperes munkaviszonyának megszüntetése. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. Az alperes hivatkozott az Alkotmánybíróság 67/2009. (VI.19.) határozatában foglaltakra, amely egyértelműen meghatározta a munkaerő-kölcsönzés speciális jellegét, amely alapvetően megkülönbözteti a tipikus munkaviszonytól. Az

elsőfokú bíróság állapította meg helytállóan, hogy a munkaviszonyt megszüntető alperesi nyilatkozat helyesen tartalmazta a munkaviszony megszüntetés okát, vagyis a kölcsönvevő munkáltatónál a közismert gazdasági világválság hatását. Az elsőfokú bíróság helytállóan fogadta el a köztudomású tényeket, így azt is, hogy a felperest ténylegesen foglalkoztató kölcsönvevő munkáltatónál elkerülhetetlen volt az ezer főt meghaladó „munkaviszony megszüntetési hullám”, amely elsődlegesen a kölcsönzött munkavállalókat érintette, ezt a felperes maga sem vitatta. Az alperes álláspontja szerint a bíróságok által is ismert fenti tények, amelyeket a felperes is elismert, teljes mértékben megalapozták és jogszerűvé tették a munkaviszony megszüntetését. Ezt megerősíti az is, hogy a felperessel azonos időben elküldött több száz kölcsönzött munkavállaló tudomásul vette a mindenki által ismert tényt, amelyet az indoklás összefoglalóan tartalmaz. A Pp. 163. § (3) bekezdése szerint a bíróság által köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadhatja el, ez azonban a jelen esetben nem történt meg. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy az alperest terhelte a bizonyítás, miszerint az Mt. 193/J. § (3) bekezdés d) pontjára alapított felmondásban foglalt indok világos volt, az megfelelt az Mt. 193/J. § (2) bekezdés szerinti valós és okszerű követelményeknek.

A felmondás indokaként a munkáltató azt jelölte meg, hogy „az Ön kölcsönbevevőjénél az E.M. Kft.-nél további kölcsönzését nem tudjuk fenntartani”. A felmondási indok részletes leírása ugyan nem feltétlenül szükséges, elégséges lehet az indok összefoglaló megjelölése is (MK. 95. számú állásfoglalás). A bizonyítás azonban nem lépheti túl a felmondás indokolásának kereteit (MD.II.143.). A másodfokú bíróság helyesen következtetett, amikor megállapította, hogy a felmondás indoklásából nem állapítható meg, hogy az E.M. Kft.-nél végrehajtott létszámcsökkentés – amelyet egyébként a felperes maga sem vitatott – a felmondás közlésének időpontjában milyen stádiumban volt, illetve az érintette-e és milyen módon a munkavállaló munkakörét is. Önmagában abból, hogy a kölcsönvevő gazdasági nehézségekkel küzd, nem állapítható meg a felperes foglalkoztatásának ellehetetlenülése. A másodfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 163. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat, a „gazdasági válság” hatása sem érvényesült valamennyi munkáltatóval szemben, így az E.M. Kft.-nél végrehajtott létszámcsökkentés sem tekinthető köztudomású ténynek. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperesi pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a Pp.

87. § (2) bekezdés és a 2003. évi LXXX. tv. 11/A. (3) bekezdése szerint rendelkezett. Az alperesnek illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján kell fizetnie.

Budapest, 2011. június 8.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül. Nné tisztviselő